

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 24. srpnja 2026.

Analiza odluke

Balenović protiv Hrvatske
zahtjev br. 29833/21

čl. 6. st. 1. Konvencije – pravo na pošteno suđenje
čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju – zaštita vlasništva

Neizvršenje pravomoćne presude ne može se staviti na teret državi kada je njezina neprovedivost posljedica neispunjavanja postupovnih zahtjeva od strane podnositelja

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u odboru od tri suca donio je 28. svibnja 2026. odluku u predmetu podnositelja koji je tvrdio da mu je povrijeđeno pravo na pošteno suđenje zajamčeno čl. 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija) i pravo na zaštitu vlasništva zajamčeno čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog neizvršavanja pravomoćne sudske presude i duljine trajanja postupka pred domaćim sudovima.

Podnositelj je 23. svibnja 2012. podnio tužbu pred Općinskim sudom u Puli protiv svog susjeda E.R.-a radi prestanka uznemiravanja njegova prava vlasništva. Tužbenim zahtjevom je zatražio da se tuženiku naloži: I) izgraditi potporni zid na vlastitoj čestici i ukloniti stabla kako bi se spriječilo odronjavanje zemlje na podnositeljevu česticu i kako bi se spriječio prolazak štakora; II) ponovno izgraditi suhozid koji je prethodno bio uklonjen; ili III) platiti naknadu u vrijednosti srušenog suhozida. Tijekom parničnog postupka vještačenjem je utvrđeno da zbog visinske razlike između susjednih čestica dolazi do odrona zemlje te da je radi zaštite podnositeljeve nekretnine potrebno izgraditi betonski potporni zid na čestici tuženika. Presudom od 31. srpnja 2015. Općinski sud u Puli djelomično je usvojio tužbeni zahtjev te naložio E.R.-u izgradnju potpornog zida i uklanjanje stabala i korijenja uz među. Istodobno je odbio zahtjev za ponovnu izgradnju suhozida i naknadu štete, utvrdivši da je podnositelj sam uklonio postojeći suhozid te nije osigurao dokaze o njegovu prethodnom stanju. Protiv presude žalbe su podnijele obje stranke. Dok je žalbu podnositelja odbio, Županijski sud u Puli je 19. listopada 2017. djelomično usvojio žalbu tuženika ukinuvši obvezu uklanjanja stabala, dok je u preostalom dijelu potvrdio presudu Općinskog suda, uključujući obvezu izgradnje potpornog zida. Podnositelj je 27. srpnja 2018. pokrenuo ovršni postupak pred Općinskim sudom u Puli radi prisilnog izvršenja obveze izgradnje potpornog zida. Predložio je da mu se dopusti da sam izvede potrebne radove na nekretnini tuženika te da mu tuženik unaprijed isplati troškove izgradnje. Općinski sud je 10. kolovoza 2018. donio rješenje o ovrsi. Tuženik je izjavio žalbu tvrdeći da projektna dokumentacija i troškovi na kojima se temelji prijedlog za ovrhu ne odgovaraju sadržaju pravomoćne presude. Županijski sud u Varaždinu je 29. siječnja 2019. usvojio žalbu tuženika te odbio prijedlog za ovrhu. Utvrdio je da, protivno odredbama Ovršnog zakona, u presudama Općinskog suda i Županijskog suda u Puli nisu navedeni točan položaj

niti dimenzije potpornog zida kojeg je tuženik trebao izgraditi. Podnositelj je protiv te odluke podnio ustavnu tužbu, no Ustavni sud Republike Hrvatske ju je 19. studenoga 2020. odbio. U međuvremenu je E.R. 2020. pokrenuo novi parnični postupak protiv podnositelja pred domaćim sudovima, tvrdeći da ga podnositelj sprječava u dobrovoljnom izvršenju pravomoćne presude. U tom je postupku zatražio pristup podnositeljevoj nekretnini radi izgradnje potpornog zida te preciziranje opsega obveze utvrđene ranijom presudom. Stranke nisu obavijestile Europski sud o ishodu tog postupka.

Europski sud je razmatrao prigovor podnositelja o neizvršenju presude građanskog suda protiv E.R.-a i prekomjerne duljine trajanja postupka pred domaćim sudovima na temelju čl. 6. st. 1. Konvencije i čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

I. Neizvršenje domaće sudske presude

Europski sud je najprije utvrdio da su hrvatski sudovi usvojili tužbeni zahtjev podnositelja te E.R.-u naložili izgradnju potpornog zida na njegovoj čestici, dok su odbili zahtjev podnositelja za ponovnu izgradnju suhozida na njegovoj čestici. Budući da u odnosu na suhozid nije postojala pravomoćna sudska odluka donesena u korist podnositelja, Europski sud je zaključio da u tom dijelu nije postojala tražbina koja bi mogla biti predmet izvršenja. Stoga je prigovor podnositelja koji se odnosio na neizvršenje zahtjeva za izgradnju suhozida proglasio nespojivim *ratione materiae* s čl. 6. st. 1. Konvencije i čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju te ga odbacio kao nedopušten.

Potom je razmotrio prigovor podnositelja koji se odnosio na neizvršenje pravomoćne presude kojom je E.R.-u naložena izgradnja potpornog zida.

Opća načela o izvršenju konačne obvezujuće sudske odluke sadržana su u predmetima *Fuklev protiv Ukrajine* (br. 71186/01, st. 84., 7. lipnja 2005.), *Burdov protiv Rusije (br. 2)* (br. 33509/04, st. 69., 15. siječnja 2009.) i *Topciov protiv Rumunjske* ((odl.), br. 17369/02, 15. lipnja 2006.). Država ima pozitivnu obvezu uspostaviti sustav izvršenja sudskih odluka koji je djelotvoran kako u pravu tako i u praksi te koji osigurava njihovo izvršenje bez nepotrebnog odgađanja. Od uspješne parnične stranke može se zahtijevati da poduzme određene postupovne radnje radi naplate dosuđene tražbine, bilo tijekom dobrovoljnog izvršenja presude od strane države bilo u postupku njezina prisilnog izvršenja. Stoga nije nerazumno da nadležna tijela od podnositelja zahtijevaju dostavu dodatnih podataka ili isprava, primjerice podataka o bankovnom računu, kako bi omogućila ili ubrzala izvršenje presude. Europski sud je istodobno naglasio da država nije dužna osigurati izvršenje svake građanske presude neovisno o njezinu sadržaju i okolnostima konkretnog slučaja, već je dužna uspostaviti odgovarajući i dostatan pravni okvir kojim će osigurati ispunjenje pozitivnih obveza koje za nju proizlaze iz Konvencije. Europski sud ima isključivo zadatak ispitati jesu li mjere koje su poduzela nacionalna tijela bile odgovarajuće i dostatne.

Primjenjujući navedena načela na okolnosti konkretnog predmeta, Europski sud je primijetio da su prema hrvatskom pravu tužitelji dužni odrediti svoj tužbeni zahtjev, dok ovršna isprava mora sadržavati predmet i opseg obveze dužnika. Utvrdio je da podnositelj tijekom parničnog postupka nije precizirao svoj tužbeni zahtjev za izgradnju potpornog zida, iako je sud proveo vještačenje radi utvrđivanja potrebnih tehničkih elemenata, niti je zatražio dopunu nalaza i mišljenja vještaka. Nadalje, nakon donošenja presude Općinskog suda u Puli, u čijoj izreci nije bio naveden opseg E.R.-ove obveze, podnositelj nije izjavio žalbu protiv tog dijela presude. Slijedom navedenog, Europski sud je zaključio da je obveza utvrđena pravomoćnom

presudom ostala nedovoljno određena ponajprije zbog propusta samog podnositelja koji nije postupio u skladu s jasnim postupovnim zahtjevima domaćeg prava, koje je mogao predvidjeti budući da ga je tijekom cijelog postupka zastupao odvjetnik. U vezi s tim, Europski sud je ponovio da nikakva razumna očekivanja ne mogu proizaći iz pogrešnih postupovnih koraka koje je podnositelj poduzeo u parničnom postupku ([Zubac protiv Hrvatske](#)¹ [VV], br. 40160/12, st. 120., 5. travnja 2018.).

Europski sud je razmotrio i tijek ovršnog postupka te utvrdio da je podnositelj uz prijedlog za ovrhu priložio projektну dokumentaciju drukčiju od one koja je bila predmet razmatranja u parničnom postupku, kao i znatno veći procijenjeni trošak izgradnje potpornog zida od onoga navedenog u obrazloženju pravomoćne presude. Istodobno, rješenje o ovrsi nije sadržavalo precizne podatke o dimenzijama i položaju potpornog zida na čestici E.R.-a. Sud je pritom uzeo u obzir i da je E.R. naknadno pokrenuo parnični postupak protiv podnositelja tvrdeći da ga je upravo podnositelj sprječavao u dobrovoljnom izvršenju pravomoćne presude te zatražio da sud preciznije odredi opseg njegove obveze.

U tim okolnostima Europski sud je zaključio da se hrvatske vlasti ne mogu smatrati odgovornima za neizvršenje pravomoćne presude koja nije bila podobna za ovrhu zbog toga što podnositelj nije ispunio formalne zahtjeve propisane domaćim pravom. Slijedom navedenog, prigovor podnositelja proglasio je očigledno neosnovanim te ga odbacio u skladu s čl. 35. st. 4. Konvencije.

II. Duljina trajanja postupka

Opća načela o razumnosti duljine trajanja postupka sažeta su u predmetu [Frydlender protiv Francuske](#) ([VV], br. 30979/96, st. 43., 27. lipnja 2000.). Razumnost duljine postupka ocjenjuje se u svjetlu okolnosti svakog pojedinog slučaja, uzimajući u obzir osobito složenost predmeta, ponašanje podnositelja i nadležnih tijela te važnost predmeta za podnositelja.

Europski sud je utvrdio da je parnični postupak pred hrvatskim sudovima trajao pet godina i gotovo pet mjeseci na dvije razine nadležnosti. Iako se navedeno razdoblje moglo činiti relativno dugim, Sud je istaknuo da je podnositelj pridonio trajanju postupka jer je prouzročio zastoje od približno tri mjeseca te prije pokretanja postupka nije osigurao ključne dokaze o stanju suhozida, zbog čega su bila potrebna dodatna vještačenja i njihove dopune. Uzimajući u obzir važnost predmeta za podnositelja, kao i činjenicu da je sam djelomično pridonio duljini trajanja postupka, Europski sud je zaključio da se ukupno trajanje parničnog postupka nije moglo smatrati prekomjernim.

U odnosu na ovršni postupak, utvrdio je da je isti trajao dvije godine i četiri mjeseca na tri razine nadležnosti. Ocijenio je da takvo trajanje, imajući u vidu okolnosti konkretnog slučaja, nije bilo nerazumno.

Slijedom navedenog, Europski sud je prigovor podnositelja zbog prekomjerne duljine parničnog i ovršnog postupka proglasio očigledno neosnovanim te ga odbacio u skladu s čl. 35. st. 4. Konvencije.

¹ Analiza presude je dostupna na [hrvatskom jeziku](#).

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2026. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava